

اعتصابی با شکوه و قدرتمند در نفت

شهلا دانشفر

مندرج در انترناسیونال ۹۲۷

اعتصاب در نفت فراگیر شده است. دامنه آن به ۷۵ مرکز نفتی در هشت استان کشیده شده است. این اعتصاب کارگران پروژه ای پیمانی در پالایشگاهها، پتروشیمی ها و نیروگاههاست. اما کارگران ارکان ثالث و قرارداد موقت نیز دارند وارد اعتصاب میشوند. کارگران رسمی نفت نیز بخاطر نحوه افزایشات مزدی خود در اعتراض بودند که دولت ناگزیر به عقب نشینی و پس گرفتن بخش اصلی مصوبه مجلس در این رابطه شد. اینکه اعتصاب نفت از کجا شروع، خواستها و مطالبات کدامند، چه گرایشات و با چه شیوه هایی از مبارزه درگیر در این حرکت اعتراضی سراسری هستند، عکس العمل حکومت در مقابل آن چه بوده است و چه جایگاهی این مبارزات در جنبش کارگری و بطور مشخص در فضای سیاسی جامعه دارد موضوعاتی است که سعی میکنم مختصر در این نوشته به آنها بپردازم.

آغاز اعتصاب و سر بلند کردن شورای سازماندهی اعتراضات

زمزمه های اعتصابات سراسری کارگران پیمانی پروژه ای

نفت از اواخر سال ۹۹ آغاز شد. کارگران غیر رسمی نفت طی بیانیه هایی اولتیماتوم دادند که اگر به مطالباتشان پاسخ داده نشود ناگزیر به شروع دور جدید اعتصاباتشان هستند. این کارگران یکی از امضا کنندگان قطعنامه های اول ماه مه امسال و یک نیروی جنبش برای خواست افزایش دستمزد به بالای ۱۲ میلیون بودند و همانجا با اعلام خواسته های خود پیگیر مطالباتشان شدند.

ماجرا از این قرار است که کارگران پروژه ای پیمانی نفت بعد از اعتصاب گسترده ۲۵ هزار نفره خود در سال گذشته و قول و وعده هایی که داده شد، یک اعتراض دائمی شان این بوده که چرا به وعده ها عمل نشده است و بر سر این موضوع مرتباً در اینجا و آنجا شاهد تجمعات اعتراضی این کارگران و پیگیری مطالباتشان بوده اند. تا اینکه در ۲۹ خرداد کارگران در واحدهای متعددی همزمان دست به اعتصاب زدند.

در میان کارگران نفت مثل همه بخشهای دیگر ما با گرایشات مختلفی روبرو هستیم و روشن است که هر گرایشی پاسخ و راهکارهای خود را به اعتراضات

کارگران دارد. از جمله کمپنی در همین روزهای آخر خرداد از سوی گروه پایپینگ و اکیپ پروژه ای تحت عنوان "کمپین تخلیه سراسری" آغاز شد و فراخوانش اعتصاب و ترک محل کار بود. و با عناوینی تحت عنوان اینکه محل کار را ترک کنید ولی تجمع نکنید و هر تجمع و شعاری اغتشاش و کار ضد انقلاب است، دست به کار شد. از سوی دیگر و همزمان بدنه کارگری نفت که تجربه اعتصاب سال گذشته را دارند، خود وارد میدان شده و تحت عنوان "شورای سازماندهی اعتراضات کارگران پیمانی نفت" وارد اعتصاب شدند. این شورا در اولین بیانیه خود در سی ام خرداد ماه اعلام اعتصاب سراسری کرد و همانجا با همکاران رسمی که اولتیماتوم داده بودند که اگر به اعتراضشان رسیدگی نشود در نهم تیرماه تجمعات سراسری خواهند داشت، اعلام همبستگی کرد. بدین ترتیب اعتصابات گسترده کارگران پروژه ای پیمانی نفت از ۲۹ خرداد آغاز شد و هر روز دامنه اش گسترده تر شد.

اعتصاب بر سر چه؟

موضوع اصلی اعتراضات کارگران پروژه ای پیمانی نفت اعتراض علیه دستمزدهای حداقلی و وضعیت بد معیشتی و کاری بود. اعلام کنندگان کمپین تخلیه سراسری با پیشنهادهای بر سر افزایش سطوح مزدی که رده های مختلف تخصصی در میان کارگران پایینگ و جوشکار را در بر میگرفت و همچنین مطالبه ۲۰ روز کار و ده روز مرخصی، کار خود را آغاز کرد و همه تاکیدشان بر تسویه حساب و تخلیه محیط های کار بود. این کمپین بعد با عناوینی چون کمپین ۱۴۰۰ و یا کمپین ۲۰ - ۱۰ خود را معرفی میکرد.

“شورای سازماندهی اعتراضات کارگران پیمانی نفت” نیز بر سر خواست افزایش دستمزدها پاسخ روشنی داشت. اولین بند بیانیه این شورا این بود که مزد هیچ کارگر شاغلی در نفت نباید کمتر از ۱۲ میلیون باشد. باید فوراً سطح دستمزدها افزایش یابد و به نسبتی که قیمت اجناس افزایش می یابد سطح مزد کارگران نیز بالا رود و بعلاوه سایر سطوح مزدی کارگران باید بر اساس توافق با نمایندگان منتخب آنها افزایش یابد. این مطالبه تمامی کارگران نفت از پایین ترین رده های مزدی تا

سطوح بالاتر مزدی و در بخش های مختلف تخصصی را در برمیگرفت. از همین رو مقبولیت بسیاری پیدا کرد. بویژه با توجه به اینکه خواست افزایش حداقل دستمزد به بالای ۱۲ میلیون یک خواست اجتماعی است که مدتهاست به موضوع اعتراضات کارگران، معلمان، بازنشستگان و بخش های وسیعی از کارگران تبدیل شده و به شعار کف خیابان تبدیل شده است، در سطح اجتماعی نیز بخش های مختلف را بیشتر با خود همراه میکرد. بعلاوه شورا در بیانیه خود بر مطالبات مهم دیگری چون پرداخت بموقع حقوقها در هر ماه، داشتن امنیت شغلی و دائمی شدن قراردادها و کوتاه شدن دست پیمانکاران، ممنوعیت اخراج کارگر، لغو قوانین ویژه اقتصادی، ایمن شدن محیط های کار، بالا بردن استانداردهای معیشتی و کاری در سطح قابل قبول و پایان دادن به امنیتی کردن مبارزات و داشتن حق تشکل و تجمع و اعتراض تاکید داشت. این مطالبات نیز خواست همه کارگران نفت و مراکز وابسته به آن و حتی فراتر از آن خواست بخش بزرگی از طبقه کارگر را که عینا با همین مشکلات روبرو هستند، را بیان میکند. از همین رو بیانیه شورا با استقبال بسیاری در میان کارگران

نفت و جنبش کارگری روبرو شد. از سوی دیگر به لحاظ روشهای مبارزات تاکید شورای سازماندهی اعتراضات کارگران پیمانی نفت هوشیاری نسبت به توطئه گری های پیمانکاران و استفاده از حربه اخراج در زمان ترک محیط های کار و ایجاد تفرقه در میان کارگران بود. از همین رو در جاهایی کارگران اعتصابی ضمن پیوستن به اعتصاب در خوابگاهها ماندند برای اینکه بتوانند به موقع جلوی توطئه گری های پیمانکاران مفتخور را بگیرند. در همین راستا در بیانیه شورا بر برپایی تجمع در مقابل مراکز نفتی ، پالایشگاهها و وزارت نفت و مراکز مختلف نفتی به عنوان شکل تکمیلی اعتراض و دخالتگری فعال خانواده های کارگری و جلب همبستگی مردم تاکید شده بود.

با این حال تا اینجای مساله شاید هنوز نشود تفاوت گرایشات و سیاست های راست جریاناتی که تحت عنوان کمپین ۱۴۰۰ کار میکنند و گرایش رادیکال و کارگری ای که خود را تحت عنوان شورای سازماندهی اعتراضات بیان میکند به روشنی دید. اما تفاوتها وقتی شکل آشکارتر و عریانتری بخود میگیرد که سردمداران

”کمپین ۱۴۰۰“ صراحتاً هدف خود را تعهد به ”نظام مقدس اسلامی“ و کار در ”چارچوب قوانین جمهوری اسلامی“ اعلام کرده و به جنگ با شورای سازماندهی اعتصاب برخاسته از میان کارگران بلند میشوند. کمپین تخلیه سراسری (کمپین ۱۴۰۰ و یا کمپین بیست، ده) از همان آغاز تبلیغاتش بر سر تسویه با پیمانکاران و تخلیه فوری محیط های کار بود و از همان آغاز در برابر هر بحثی بر سر تجمع و جلب حمایت های مردمی بشدت حساس بود. این را در گفتمان هایشان آشکار میشد دید. به عبارت روشنتر این جریانات که فضای اعتراضی در میان کارگران را دیده بودند، جلو افتادند که مبادا اعتراضات کارگران ذره ای از چارچوب های ”قانونی حکومتی“ خارج و به نظام ”مقدسشان“ خدشه ای وارد شود. و بعد وقتی که به چشم خود دیدند که کارگر با شورای سازماندهی اعتراضش به میدان آمده و با مطالباتش در مقابل کل بساط فقر و فلاکت و بردگی قدم علم کرده و بطور واقعی با مطالباتی چون کوتاه شدن دست پیمانکاران، لغو قوانین ویژه اقتصادی و پایان دادن به امنیتی کردن مبارزات و داشتن حق تشکل، تجمع و اعتراض دارد کل ساختارهای اقتصادی - سیاسی

حاکم را به چالش میکشد ، به وحشت افتاده و عملاً در قامت بازوی کنترل اطلاعات رژیم ظاهر شدند. و گاهی حتی از خط قرمزها عبور کرده و ما امروز شاهد اینیم که با همان لحنی رو به کارگر سخن میگویند که ۴۲ سال است وزارت اطلاعات رژیم و حراستی های حاکم بر نفت با کارگران سخن گفته اند. یک نمونه آن عکس العمل هیستریک آنها در برابر بیانیه های شورای سازماندهی و اقبال این شورا از سوی کارگران است. برای مثال در یکی از بیانیه هایشان با اعلام تعهد به "نظام مقدس اسلامی" از در تهدید وارد شدند و با واژه هایی چون "موج سواری ضد انقلاب"، "خائن"، بهره برداری های سیاسی از مطالبات قانونی در جهت منافع سیاسی و غیره محکوم است و غیره عملاً دست به همان نوع پرونده سازی های امنیتی حکومتی علیه کارگران معترض زدند. اینها حتی شورای سازماندهی کارگران را به خارج کشور نسبت دادند و آخر سر نیز با ضد نظام و سیاسی خواندن بیانیه های این شورا و اینکه فراخوان به تجمع بر علیه امنیت ملی و تشویش اذهان عمومی و کارگری است، در قامت تمام عیار یک همکار صدیق حکومت ظاهر شده و تهدید کردند که

افرادی که از این شورا و از خواسته‌ها و اعتراضاتشان سخن می‌گویند را شناسایی و به پلیس فتا که شاخه اطلاعات حکومت است معرفی خواهند کرد.

همه این اتفاقات و اینکه خود از همان آغاز اعتصابات اخیرشان با شورای سازماندهی اعتراضشان و با بیان شفاف و روشن مطالباتشان وارد میدان شده‌اند، بیش از پیش نشانگر هوشیاری کارگران و یک پیشروی بزرگ در مبارزات کارگران نفت و در جنبش کارگری است. بدین گونه است که کارگران نفت سازمانیافته و متحد به میدان آمده و اجازه نمی‌دهند که چنین جریاناتی با حاشیه امنی که دارند جلودار قضیه باشند و مبارزه آنان را به دنباله این جناح و آن جناح حکومت بکشانند و دارند با قدرت به جلو میروند. به عبارت روشنتر تجربه کارگران پیمانی نفت از اعتصابات قدرتمندشان در سال گذشته کمک کرد که امسال با دید روشن تری وارد اعتصاب شوند و اجازه ندهند که عده‌ای بعنوان قیم از بالای سر آنها تصمیم بگیرند و اعتراضات کارگران را دستمایه سهم خواهی خود در درون سیستم حاکم کنند. از همین رو امسال کارگران نفت قدرتمند تر و

متحد تر و سازمان یافته تر به میدان آمده اند و به مرکز توجه جامعه و جهان تبدیل شده اند.

این چنین است که شورای سازماندهی اعتراضات کارگران پیمانی نفت چه به لحاظ شکل اعتراض و چه به لحاظ خواستهها و مطالبات عملا و تا همین جا اتحاد سراسری کارگران نفت را نمایندگی کرده است. از همین رو در انعکاس اخبار مربوط به این اعتصابات نیز اگر توجه کنیم رسانه های مختلف از بی بی سی گرفته تا رادیو فردا و ایران اینترنشنال و نیز تشکلهای کارگری در داخل و در سطح بین المللی عمدتا از این شورا به عنوان هماهنگ کننده اعتصابات کارگران نفت نام می برند.

عکس العمل حکومت در قبال اعتصاب سراسری نفت

اعتصاب قدرتمند نفت ولوله ای در درون حکومت به راه انداخته است. در حالیکه روحانی و زنگنه کارگران را به پیمانکاران حواله میدهند و موضوع را مربوط به دولت نمیدانند، بحث در درون مجلس داغ است. بنا

بر خبرها نشست های پشت پرده ای نیز از سوی افرادی از سردمداران راست درون اعتراضات نفت تحت عنوان "نمایندگان کارگری" با رئیسی رئیس جمهور انتصابی قاتل صورت گرفته است و ظاهراً رئیسی قول هایی داده است. این نمایندگان خود گمارده از زمره همان کسانی هستند که در اعتصاب قدرتمند سال گذشته کارگران پیمانی نفت با نامه دادن به مجلس و به خامنه ای از زبان کارگر و خاطر جمعی دادن به اینکه اوضاع تحت کنترل است، سعی کردند رایزنی هایی بکنند. اما این اقدام بر خشم و اعتراض کارگران شدت داد و آنها هر چه بیشتر خود را از این جریانات دور کردند و نمود آنها امروز در سربلند کردن شورای اعتراضات کارگران میتوان دید.

از سوی دیگر انجمن صنفی کارفرمایی شرکت های مهندسی و پیمانکاری نفت و گاز و پتروشیمی در عسلویه طی نامه ای خطاب به وزیر نفت و مقامات دست اندرکار با اذعان به خسارات وارده از این اعتصابات به پیمانکاران و به کل صنعت نفت از وزیر نفت درخواست کرده اند که برای رفع مشکلات اعتصاب کارگران ورود

کنند و نشستی داشته باشند.

در جاهایی هم خبر از عقب نشینی هایی از سوی پیمانکاران میرسد که در مقابل کارگران اعلام کرده اند که وعده و وعید قبول نمیکنند و هر قول و وعده ای باید رسماً و کتبی اعلام شود. همچنین در برخی مراکز کاری پیمانکاران با اخراج کارگران اعتصابی پیمانی، سعی میکنند کارگران را برای شکستن اعتصاب زیر فشار بگذارند، اما اعتصاب نفت همچنان با قدرت جلو میرود و دامنه اش وسعت می یابد.

و بالاخره عقب نشینی حکومت در قبال کارگران رسمی نفت است. این کارگران در اعتراض به نحوه افزایشات مزدی در این مدت تجمعات اعتراضی پی در پی داشتند و اولتیماتوم داده بود که اگر پاسخ نگیرند دست به اعتراضات گسترده تر خواهند زد. زیر فشار این اعتراضات و اعتصابات گسترده در نفت حکومت در هراس از گسترش بیشتر اعتراضات در نفت ناگزیر به عقب نشینی شد و اصلاحیه ای بر مصوبه نحوه افزایشات مزدی سال ۱۴۰۰ کارگران رسمی به تصویب رساند که

از آغاز تیرماه قابل اجرا است. براساس این اصلاحیه محدودیت دو و نیم میلیونی افزایش حقوق ها و تجمیع برخی از آیتم های مزدی و کاهش آنها لغو گردید. این عقب نشینی در عین حال بر فضای اعتراضات کارگران پیمانی اعتصابی نفت تاثیر گذاشته و کارگران بر تداوم اعتراضات خود تا رسیدن به مطالباتشان تاکید دارند.

حمایت ها و همبستگی ها

اعتصاب سراسری کارگران پیمانی نفت و گسترش دامنه آن به بخش های دیگر موجی از همبستگی کارگری در ایران و در جهان را همراه داشته است. آخرین خبر اعلام همبستگی کارگران حمل و نقل از این اعتصابات و اعلام آمادگی آنها به پیوستن به اعتصاب در صورت پاسخ نگرفتن خواسته های کارگران است. همچنین در روزهای گذشته راننده کامیون دهلران با بستن جاده منتهی با پالایشگاه دهلران با اعتصاب کنندگان اعلام همبستگی کردند. رانندگان نفتکش در اصفهان و کامیونداران یزد ، این بخش های کلیدی نیز به اعتصاب نفت پیوستند. همچنین کارگران فولاد اهواز و نیشکر هفت تپه طی

بیانیه هایی از مبارزات کارگران نفت اعلام حمایت کرده اند. بعلاوه تشکلهای مختلف کارگری از جمله اتحادیه آزاد کارگران ایران، انجمن برق و فلز کرمانشاه، سندیکای شرکت واحد، سندیکای نیشکر هفت تپه، اتحاد بازنشستگان، کمیته هماهنگی برای ایجاد تشکلهای کارگری و کمیته پیگیری برای ایجاد تشکلهای کارگری در بیانیه های مستقل و یا جمعی و تشکلهای گروههایی از معلمان، بازنشستگان و دانشجویان از جمله شورای بازنشستگان ایران، کانون صنفی فرهنگیان اسلامشهر، کانون صنفی معلمان تهران، کانون های صنفی معلمان الیگودرز، گیلان، سقز و زیویه، مریوان، ندای زنان ایران، کانون صنفی معلمان و دانشجویان پیشتاز اصفهان، انجمن صنفی کارگران و استادکاران ساختمانی مریوان و سروآباد با اعتراضات کارگران نفت اعلام همبستگی کرده اند. بعلاوه همبستگی مادران و خانواده های دادخواه از جمله گوهر عشقی مادر ستار بهشتی که بدست جانیان اسلامی به قتل رسید و مادران آبانماه از جمله مادر نوید بهبودی، مهرزاد رضایی و مادر رضا معظمی گودرزی با کارگران نفت قابل توجه است. مادر رضا معظمی در پیام خود اعتصاب نفت را ادامه آبان

میخواند. همچنین طوماری اعتراض مرکب از فعالین کارگران در سنندج به راه افتاده است و نیز فعالینی چون اسماعیل بخشی و جعفر عظیم زاده و جوانمیر مرادی و فوزیه خالصی از چهره های کارگری پیام حمایتی داده اند. بخش دیگری از حمایت ها از سوی جمع ها و گروههایی از مردم از میان کولبران، کارگران بیکار، فعالین دفاع از حقوق کودک، فعالین دفاع از حقوق زن و دانشجویان است. این همبستگی نشانگر وزن سیاسی و اجتماعی کارگران نفت است. کارگران با عنوان کارگر نفت ما رهبر سرسخت ما دارند با کارگران نفت اعلام همبستگی میکنند و بدرست کارگر نفت را در جلوی صحنه سیاسی جامعه می بینند. بعلاوه اعتصاب نفت از سوی رسانه های مختلف فارسی زبان بین المللی انعکاس داده شده و به موضوع بحث تبدیل شده است. در سطح بین المللی نیز تا هم اکنون اتحادیه عمومی کارگران بخش نفت و گاز عراق، شبکه سراسری نمایندگان محل کار انگلستان (NSSN) ، فدراسیون بین المللی پتروشیمی اینداستریال و - شبکه بین المللی سندیکایی همبستگی و مبارزه مشتمل از دهها اتحادیه و تشکل و زیر مجموعه از کشورهای مختلف از آمریکا.

اروپا، آفریقا و عراق. ترکیه و.. حمایت خود را از مبارزات کارگران نفت اعلام کرده اند.

درسهای تا کنونی اعتصاب نفت

اعتصاب نفت دستاوردهای بسیاری برای جنبش کارگری و کل جامعه داشته و تا همین جا صرف نظر هر نتیجه ای یک پیشروی مهم در جنبش کارگری و برای همه مردم است. این اعتصاب توازن قوای سیاسی جامعه را بیش از پیش به نفع مبارزات کل مردم تغییر داده و بستر ساز حرکت سریع جامعه بسوی اعتصابات سراسری شده است. یک شکل حمایت عملی از این اعتصابات پیوستن به اعتصابات است. باید وسیعا به استقبال اعتصابات سراسری رفت.

دستآورد دیگر اعتصابات نفت شورای سازماندهی اعتراضات است. این شورا را میشود در همه جا شکل داد و با اعلام خواستههای سراسری خود به استقبال اعتصابات سراسری رفت. از جمله در جایی چون نیشکر هفت تپه امروز کارگران می توانند با اعلام شورای

سراسری اعتراضاتشان همبستگی مبارزاتی خود را با کارگران نفت به نمایش بگذارند.

اعتصاب نفت بطور واقعی خون جدیدی در رگهای جنبش کارگری و کل جامعه جاری کرده است. اعتصاب نفت بدنبال مضحکه انتخابات حکومت که مردم با اعلام اینکه رای ما سرنگونی است، ادامه آبان را فریاد زدند، یک اتفاق سیاسی مهم است و به عبارتی پاسخ اعتراضی جامعه به بیرون کشیدن رئیسی قاتل از صندوق انتخابات است. ما در قطعنامه پلنوم اخیر از عروج طبقه کارگر به راس جامعه با گفتمان های رادیکال و چپ و انسانی سخن گفتیم. امروز دهها هزار کارگر نفت با قدرت اعتصابشان و با شورای سازماندهی اعتراضاتشان در جلوی صف قرار گرفته و همراه با خود جنبش سرنگونی را گامی بزرگ به جلو کشیده اند. فعالانه باید از اعتصابات کارگران نفت حمایت کرد.

وب سایت:
www.wpiran.org

تقاضای عضویت و همکاری، ارسال پیام و
گزارش از طریق:

پیامگیر تلگرام: [@wpi_tamas](https://t.me/wpi_tamas)

و یا با ارسال پیام به شماره

۰۰۴۶۷۰۰۴۴۷۴۲۵

سیگنال، واتساپ و تلگرام
اینستاگرام